तस्य पर्य्येषणं गच्छेत् प्रत्यर्थिषु कथञ्चन। अविचिन्वन्निमं वेदे तपः पश्यति तं प्रभुं।
तूष्णीम्भूत उपासीत न चेष्टेन्मनसा पि च। अभ्यावर्त्तस्व तद्ब्रह्म अन्तरात्मनि विश्रुतं।
मौनान्न स मुनिर्भवति नारण्यवसनान्मुनिः। स्वलक्षणन्तु यो वेद स मुनिः श्रेष्ठ उच्यते। १५८०
सर्व्वार्थानां व्याकरणाद्वैयाकरण उच्यते। तन्मूलतो व्याकरणं व्याकरोतीति तत्तथा।
प्रत्यक्षदर्शी लोकानां सर्व्वदर्शी भवेन्नरः। सत्ये वै ब्राह्मणस्तिष्ठन् तद्विद्वान्सर्व्वविद्भवेत्।
धर्म्मादिषु स्थितोऽप्येवं क्षत्रिय ब्रह्म पश्यति। वेदेषु चानुपूर्व्येण एतद्बुद्ध्वा ब्रवीमि ते।
इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्व्वणि सनत्सुजातपर्व्वणि सनत्सुजातवाक्ये द्विचत्वारिंशोऽध्यायः॥ ४२॥

॥धृतराष्ट्र उवाच॥ सनत्सुजात यामिमां परां त्वं ब्राह्मीं वाचं वदसे विश्वरूपां। परां हि कामेन सुदुर्लभां कथं तद्ब्रूहि मे वाक्यमेतत्कुमार।

॥ सनत्सुजात उवाच॥ नैतद्ब्रह्म त्वरमाणेन लभ्यं यन्मां पृच्छन्नतिहृष्यस्यतीव। बुद्धौ विलीने मनसि प्रचिन्त्या विद्या हि सा ब्रह्मचर्य्येण लभ्या। १५८५

॥ धृतराष्ट्र उवाच॥ अत्यन्तविद्यामिति यत्सनातनीं ब्रवीषि त्वं ब्रह्मचर्य्येण सिद्धां। अनारभ्यां वसतीह कार्य्यकाले कथं ब्राह्मण्यमस्तुतत्वं लभेत।

॥ सनत्सुजात उवाच॥ अव्यक्तविद्यामभिधास्ये पुराणीं बुद्ध्वा च तेषां ब्रह्मचर्य्येण सिद्धां। यां प्राप्येनं मर्त्यलोकं त्यजन्ति या वै विद्या गुरुवृद्धेषु नित्या।

॥ धृतराष्ट्र उवाच॥ ब्रह्मचर्य्येण या विद्या शक्या वेदितुमञ्जसा। तत्कथं ब्रह्मचर्य्यं स्यादेतद्ब्रह्मन्ब्रवीहि मे।

॥ सनत्सुजात उवाच॥ आचार्य्ययोनिमिह ये प्रविश्य भूत्वा गर्भे ब्रह्मचर्य्यं चरन्ति। इहैव ते शास्त्रकारा भवन्ति प्रहाय देहं परमं यान्ति योगं॥

अस्मिंल्लोके वै जयन्तीह कामान्ब्राह्मीं स्थितिं ह्यनुतितिक्षमाणाः। त आत्मानं निर्हरन्तीह देहान्मुञ्जादिषीकामिव सत्त्वसंस्थाः। १५९०

शरीरमेतौ कुरुतः पिता माता च भारत। आचार्य्यशास्त्रा या जातिः सा पुण्या साऽजराऽमरा।
यः प्रावृणोत्यवितथेन वर्णानृतं कुर्व्वन्नमृतं संप्रयच्छन्। तं मन्येत पितरं मातरञ्च तस्मै न द्रुह्येत्कृतमस्य जानन्।
गुरुं शिष्यो नित्यमभिवादयीत स्वाध्यायमिच्छेच्छुचिरप्रमत्तः। मानं न कुर्य्यान्नादधीत रोषमेष प्रथमो ब्रह्मचर्य्यस्य पादः।
शिष्यवृत्तिक्रमेणैव विद्यामाप्नोति यः शुचिः। ब्रह्मचर्य्यव्रतस्यास्य प्रथमः पाद उच्यते।
आचार्य्यस्य प्रियं कुर्य्यात्प्राणैरपि धनैरपि। कर्म्मणा मनसा वाचा द्वितीयः पाद उच्यते। १५९५
समा गुरौ यथा वृत्तिर्गुरुपत्न्यां तथाचरेत्। तत्पुत्रेच तथा कुर्व्वन्द्वितीयः पाद उच्यते।
आचार्य्येणात्मकृतं विजानन् ज्ञात्वा चार्थं भाविनोऽस्मीत्यनेन। यन्मन्येत तं प्रति दृष्टबुद्धिः स वै तृतीयो ब्रह्मचर्य्यस्य पादः।
नाचार्य्यस्यानपाकृत्य प्रवासं प्राज्ञः कुर्व्वीत नैतदहं करोमि। इतीव मन्येत न भाषयेत स वै चतुर्थो ब्रह्मचर्य्यस्य पादः।
कालेन पादं लभते तथाऽर्थं ततश्च पादं गुरुयोगतश्च। उत्साहयोगेन च पादमृच्छेत् शास्त्रेण पादञ्च ततोऽभियाति।
धर्मादयो द्वादश यस्य रूपमन्यानि चाङ्गानि तथा बलञ्च। आचार्य्ययोगे फलतीति चाङ्गब्रह्मार्थयोगेन च ब्रह्मचर्य्यं। १७००